БАЙРАМИНГИЗ БИЛАН, ОПА-СИНГИЛЛАР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 49 (5142).

8 МАРТ ЖУМА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

БУГУН 8-МАРТ ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ.

СОВЕТ ХОТИН-ҚИЗЛАРИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

ГУЛГУН ЧЕҲРАЛАР.

А. Абалян фотоси.

СОВЕТ ХОТИН-ҚИЗЛАРИГА

Азиз хотин-қиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети сизларни улуғ социалистик ватаннинг шонли меҳнатчилари, оташин ватанпарварларни халқаро хотин-қизлар куни, бутун ер юзи хотин-қизларининг бирлик ва интернационал бирдамлик байрами билан қизғин табриклайди ва самимий қутлайди.

Совет мамлакати 8 Март кунини кенг кўламда тантанали равишда нишонлаб, социалистик жамиятнинг моддий ва маънавий бойликларини кўпайтиришга, ёш авлодни тарбиялашга жуда катта ҳисса қўшаётган хотин-қизларга чуқур миннатдорчилик изҳор этади. Совет хотин-қизлари ўзларининг фикр-уйлари, меҳнатлари ва билимларини коммунизм қуриш ишига бағишламоқдалар. Улар экономика, фан, маданиятнинг турли соҳаларида гражданлик бурчини юксак даражада англаган ҳолда ишламоқдалар, жамоат ишида актив қатнашмоқдалар, илҳомбахш меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети шуни мамнуният билан қайд қиладики, совет хотин-қизларининг социалистик онглилиги, уларнинг меҳнатдаги ғайрат-шижоати беш йилликнинг халқ хўжалигини ривожлантиришда жуда катта муваффақиятлар билан нишонланган учинчи йилида янги куч билан намоён бўлди. Ватан ўз қизларининг хизматларини муносиб тақдирлади. Минглаб меҳнаткаш аёллар орден ва медаллар билан мукофотландилар, уларнинг кўплари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди. Социалистик мусобақанинг зарбдорлари, илғорлари сафидаги сиз, хотин-қизларга шон-шарафлар бўлсин!

Совет хотин-қизлари КПСС Марказий Комитети 1973 йил декабрь Пленуми қарорларини, бу йилги вазифаларни ўзларининг азиз, жонажон ишлари, деб қабул қилдилар, бу қарорлар ва вазифаларни бажариш беш йилликни муваффақиятли якунлаш учун белгиловчи аҳамиятга эга бўлади. КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан миллион-миллион хотин-қизлар Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилдилар, улар бугун кечагидан яхшироқ ишлашга интилмоқдалар. Азиз хотин-қизлар, сизларнинг порлоқ ақл-заковатингиз ва жўшқин талантингиз, меҳрибон қўлларингиз бундан буён ҳам улуғ Ватанимизнинг ҳар томонлама гуллаб яшнашига садоқат билан хизмат қилаверсин!

Садоқатли меҳнатчи, актив жамоатчи бўлган совет хотин-қизлари ҳамиша ёш авлоднинг биринчи тарбиячиси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Аёллар болаларга меҳрибонлик ва ғамхўрлик қилиб, уларга оналик меҳрини бахш этиб, болаларни соғлом, хушчақчақ қилиб тарбияламоқдалар, уларга коммунизмга садоқат, юксак онглилик, меҳнатсеварлик, ватанга сўнмас меҳр-муҳаббат, чуқур интернационализм туйғуси каби совет кишисига хос энг яхши фазилатларни сингдирмоқдалар. Сиз, оналарга кун сайин ҳормай-толмай сарфлаётган олижаноб куч-ғайратларингиз учун, сизларнинг оналик қалбингиз учун, оилани мустаҳкамлаш тўғрисидаги доимий меҳрибонлигингиз учун бутун халқ номидан ташаккур!

Социализм хотин-қизларнинг жамиятдаги аҳволини тубдан ўзгартирди, сиёсий ва социал ҳаётнинг ҳамма соҳаларида уларнинг тенг ҳуқуқлилигини таъминлади, уларнинг билим олиш ва ўз талантларини намоён қилишлари учун катта имкониятлар яратиб берди, бахтиёр оналик учун шароит вужудга келтирди. Коммунистик партия хотин-қизларнинг меҳнат ва турмуш шароитлари йил сайин яхшиланиб бориши учун, улар ўз қобилиятларини равнақ топдириш, самарали меҳнат қилиш ва жамоат фаолияти билан шуғулланиш, болаларни тарбиялаш соҳасида янада кўпроқ имкониятга эга бўлишлари учун ҳамма ишни қилиб келмоқда.

Партия ишлаб чиққан Тинчлик программаси совет хотин-қизларига азиз ва тушунарлидир. Улар КПССнинг социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлашга, халқларнинг миллий озодлик ва социал тараққиёт йўлидаги курашини қўллаб-қувватлашга, халқаро кескинликни юмшатишни чуқурлаштиришга ва ялпи адолатли тинчликни таъминлашга қаратилган ташаббускор ташқи сиёсатини қизғин маъқуллайдилар. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси социализм мамлакатларининг қардош партиялари билан биргаликда бундан буён ҳам ленинча ташқи сиёсатни сабот билан ўтказаверади, инсониятни термо ядро уруши хавфидан халос қилиш учун, ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш учун актив курашаверади.

Интернационал бурчга содиқ бўлган совет хотин-қизлари социалистик мамлакатлардаги ўз дугоналари билан дўстликни мустаҳкамламоқдалар, барча қитъалардаги меҳнаткаш хотин-қизлар билан алоқаларни кенгайтирмоқдалар. Бу дўстона алоқалар тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм ишининг тантанаси йўлида ҳар томонлама ривожланаверишига КПСС Марказий Комитети аминдир.

Шу порлоқ баҳор байрами кунида, сиз, азиз совет хотин-қизларига сиҳат-саломатлик, меҳнатда янги-янги муваффақиятлар, ҳаётда катта бахт-саодат ва қувонч тилаймиз.

Яшасин халқаро хотин-қизлар куни — 8 Март!

Совет хотин-қизларига шон-шарафлар!

Яшасин бутун планетанинг меҳнаткаш хотин-қизлари!

Социалистик Ватанимиз мустаҳкамлансин ва гуллаб, яшнайверсин!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СОВЕТ-АФҒОНИСТОН ШАРТНОМАСИНИНГ 53 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

Дўстлик тўғрисида Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасида тузилган шартноманинг 53 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Афғонистон Республикаси давлатининг бошлиғи ва Бош министри Муҳаммад Довуд бир-бирларига табрик телеграммалари йўлладилар.

Телеграммаларда Совет Иттифоқи билан Афғонистон Республикаси ўртасида дўстлик муносабатлари, яхши қўшничилик ва ҳар тарафлама самарали ҳамкорлик совет ва афғон халқларининг бахт-саодати йўлида, ялпи тинчлик манфаатлари йўлида бундан кейин ҳам мустаҳкамланади ва кенгаяверади, деб ишонч билдирилади.

(ТАСС).

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● ОҚҚЎРҒОН. Куйбишев номли колхознинг Н. Чинтошев бошлиқ бригада аъзолари беш йилликнинг белгиловчи йилида янги ташаббус билан майдонга чиқдилар. Улар бу йил ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 50 центнерга етказишга қарор қилишди. Бригада деҳқонлари ҳозирги кунда дала ишларини ана шу юксак мажбуриятга яраша ташкил этишмоқда. Колхознинг Ф. Деҳқонбоев бошлиқ бригада коллективи ҳам бу ташаббусга қўшилиб, гектар бошига олинадиган ҳосилни 45 центнерга етказишга сўз беришди.

Д. ХУСАНОВ.

* * *

● ЯНГИЙЎЛ. Усмон Юсупов номли аграр саноат бирлашмасининг 2-бўлим сабзавоткорлари дала ишларини қизғин олиб боришмоқда. Улар парникларда помидор ва бошқа сабзавот кўчатларини ўстирмоқдалар. Баҳорга 2 миллион 7 минг тупдан ортиқ кўчат тайёрладилар. Бўлим сабзавоткорлари бу йил давлатга 1353 тонна помидор, 64 тонна карам кўплаб бодринг, ошқовоқ ва бошқа маҳсулотлар етказиб берадилар.

Б. ЭРГАШЕВА.

ВАТАННИНГ СОДИҚ ҚИЗЛАРИ

МОСКВАДА ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

Советлар мамлакати 8 Март байрами куни, хотин-қизларнинг Халқаро бирдамлик кунида ўз қизларини шарафлайди, уларнинг социализм ва коммунизм қурилишига қўшаётган буюк ҳиссасини тақдирлайди. Қаҳрамон совет хотин-қизларининг граждан уруши йилларида, гитлерчи фашизмга қарши буюк жанг йилларида кўрсатган жасорати, уларнинг ҳозирги кунда тинчлик ва тараққиёт йўлида қилаётган ишлари ва эришаётган зафарлари миннатдор кўп авлодларнинг хотирасида яшайди.

7 март, байрам арафасида ССР Иттифоқи Большой театрида Халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Завод ва қурилишларда, колхозларда ва ўқув юртларида социалистик мусобақада ғолиб чиққан кишилар, олимлар, маданият арбоблари, Москва партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари бу ерга тўпланишди.

Мажлис аҳли **Л. И. Брежнев, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Д. С. Полянский, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев** ўртоқларни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари Р. Ф. Дементьева тантанали йиғилишни очиб, Халқаро хотин-қизлар куни — 8 март муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг совет хотин-қизларига йўллаган табригини ўқиб берди. Бу табрик гулдурос ва давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Р.Ф. Дементьева Москванинг барча хотин-қизлари номидан гапириб, совет аёлларининг коммунизм қурилишидаги ролига юксак баҳо берганлиги учун, КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев халқнинг бахт-саодати тўғрисида, хотин-қизлар ҳақида ҳамиша зўр ғамхўрлик қилаётганликлари учун КПСС Марказий Комитетига самимий ташаккур изҳор қилди. У КПСС Марказий Комитетини ишонтириб айтдики, совет хотин-қизлари ўз куч-ғайратлари ва билимларини аямай, КПСС XXIV съездининг қарорларини амалга ошириш учун янада зўр ғайрат билан меҳнат қиладилар, беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йили планларини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ курашига ўз ҳиссаларини қўшадилар.

Совет хотин-қизлари комитети президиумининг аъзоси, «Работница» журналининг бош редактори В. Е. Вавилина, «Прожектор» заводининг слесари, РСФСР Олий Советининг депутати В. В. Липинцов мажлис аҳлини пойтахт меҳнаткашлари номидан байрам билан қизғин табрикладилар.

Шелковский районидаги «Память Ильича» колхозининг сут соғувчиси, машина ёрдамида соғиш усталари тўртинчи Бутуниттифоқ конкурсида ғолиб чиққан А. Н. Буртнева Москва областидаги қишлоқ меҳнаткаш хотин-қизлари номидан сўзга чиқди.

Коммунистик партия ва совет ҳукумати бизга янги ҳаётнинг кенг ёруғ йўлини очиб бердилар. Хонадонимизга бахт-саодат келтирдилар. Бунинг учун, деди у, баҳорнинг шу тантанали айёмида Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига оналар номидан, бирга ишлаётган дугоналарим номидан самимий ташаккур изҳор қилишга ижозат бергайсиз. Партиянинг ленинчи Марказий Комитети, унинг Сиёсий Бюроси, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг совет кишилари бахт-саодати, коммунизм манфаатлари, бутун дунёда тинчлик манфаатлари йўлида ҳормай-толмай қилаётган ишлари учун бизнинг қалбимиз самимий миннатдорчилик туйғулари билан тўлиб-тошди. Биз, аёлларга мусаффо осмон айниқса азиздир, шу осмон остидаги тинч заминда осойишта яшаб, меҳнат қила оламиз, ўғил-қизларимизнинг келажаги нима бўлади деб ташвишланмай, уларни камол топтира оламиз.

Москва областидаги қишлоқ меҳнаткашлари 8 мартни яхши кайфият билан кутиб олмоқдалар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев область меҳнаткашларини давлатга дон, картошка ва сабзавот сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилганлиги билан табриклаб, Москва областини интенсив, юксак даражада ривожланган қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши областига айлантириш вазифасини қўйди. Ҳозирги вақтда бизнинг ҳамма ишларимиз ва бутун фикри-зикримиз шу вазифани амалга оширишга қаратилган. КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми қарорлари ва КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати кучимизга куч ва ғайратимизга ғайрат қўшди.

Москва Давлат университетининг студенти Елена Алексеева пойтахт ёшлари студентлари номидан гапириб, мажлис аҳлини байрам билан самимий табриклади, уларга янги ижодий муваффақиятлар ва сиҳат-саломатлик тилади. Ҳар йилнинг баҳорида, деди у, бу байрам совет кишилари учун қувончли ва азиз бўлиб қолмоқда. Бунинг боиси шуки, бизнинг ватанимиз йил сайин мустаҳкамланмоқда, унинг халқаро обрўси ўсмоқда, ҳаётимиз тобора нашъали бўлиб бормоқда. Биз буюк ишлар амалга оширилаётган ажойиб бир даврда яшамоқдамиз. Биз ҳаётимиздаги энг яхши нарсалар учун — тинч яшаш, ишлаш ва ўқиш бахтига муяссар бўлганлигимиз учун жонажон Коммунистик партиядан миннатдормиз.

Мамлакатимизнинг энг ёш гражданлари ўз оналари, бувилари ва опаларини байрам билан табриклагани Большой театрга келишди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига ғоят баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

Тантанали йиғилишдан кейин байрам концерти қўйиб берилди. (ТАСС).

КОММУНИСТИК ЖАМИЯТНИНГ

ҲАЁТИМИЗ ГУЛЛАРИ

Совет аёллари ўзларининг байрамлари — Халқаро хотин-қизлар куни 8 мартни катта кўтаринки руҳ билан кутиб олмоқдалар. Бу байрам чиндан ҳам эрк, озодлик, тинчлик, баҳор байрами сифатида завқли ва нашъалидир. Ҳар бир касб, ҳар бир меҳнаткаш сингари аёлларимиз ҳам бу улуғ айёмга ўзларининг муносиб туҳфалари билаб етиб келдилар. Улар халқ хўжалигини юксалтириш ишига қаҳрамонона меҳнатлари билан муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Саноат, қурилиш, айниқса қишлоқ хўжалиги соҳасида эришилган улкан ютуқларда заҳматкаш аёлларимизнинг улуши ғоят катта бўлмоқда.

Бугунги кунда аёлларимизнинг ибратли ишлари, ажойиб ташаббуслари республикамиз бўйлаб кенг қанот ёзмоқда. Тошкент тўқимачилик комбинати тўқувчиси Лидия Казанцева ва Евгения Губиналарнинг шахсий беш йиллик план топшириқларини муддатдан илгари бажариш юзасидан бошлаган ҳаракатлари қудратли тўлқинга айланди. Улар амалда совет аёллари нималарга қодир эканликларини кўрсатмоқдалар. Ҳозир бу азаматлар ўнинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқдалар. Тошкент авиация заводи фрезерчиси Альбина Девятованинг номи ҳам машҳур бўлиб қолди. У меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича шахсий беш йиллик планни тўрт йилда бажариш учун курашмоқда.

Фақат областимиз саноат корхоналарининг ўзидагина шахсий беш йиллик планини бажариш учун бошланган ҳаракатда юз мингдан ортиқ ишчи иштирок этмоқда. Уларнинг аксариятини аёллар ташкил этади. Тошкент тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраева ҳозирги кунда 2000 урчуқда ишлаб катта жасорат кўрсатмоқда. Ўз ишига моҳир, янги-янги жасоратларга қодир аёллар ҳар бир корхонада, қурилишда, илмий-текшириш муассасаларида ҳам бор.

Масалан, Бекобод шаҳрида халқ хўжалигининг ҳар хил тармоқларида 7500 дан ортиқ аёллар меҳнат қилмоқда. Уларнинг 1500 дан кўпи меҳнат зарбдорларидир. Ўзбекистон металлургия заводида меҳнат қилаётган 392 аёлга коммунистик меҳнат зарбдори номи берилди. Олмалиқ шаҳрида ҳам 1980 аёлга коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак ном берилди.

Аёлларимиз раҳбарлик ишларида ҳам маҳорат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Ҳозирги кунда область саноат корхоналарида 400 га яқин хотин-қиз раҳбарлик лавозимларида иш олиб бормоқда. Чирчиқ ойна заводи директори Т. П. Кисилева, Ғазалкент консерва заводи директори С. А. Мартинова, Чирчиқдаги «Ғунча» тикув фабрикаси директори З. В. Горянова, «Қизил тонг» фирмаси директори Г. Йўлдошева, тамаки фабрикаси директори Х. Жунайдуллаева, 3-тикувчилик фабрикаси директори Қодирова ва бошқалар ўзларига билдирилган ишончни шараф билан оқлаб келмоқдалар.

Йилдан-йилга пахта хирмонлари кўкка бўй чўзмоқда. Сабзавоткорларимиз, боғбонларимиз, чорвадорларимиз эл дастурхонининг тўкин бўлиши учун курашиб, коммунистик мўл-кўлчилик йўлида самарали меҳнат қилмоқдалар. Бунда аёлларимизнинг ҳиссаси салмоқли бўлаётир. Область қишлоқ хўжалигида 30 мингга яқин аёл фидокорлик кўрсатмоқда. Уларнинг кўпчилиги бригадалар, фермаларни бошқармоқдалар. «Зангори кема» рулларига ўлтириб бункерлардан тонна-тонна «оқ олтин» тўкмоқдалар.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Умри Ҳасанова раислик қилаётган Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхоз ўтган йили областда биринчилар қатори пахта тайёрлаш планини бажарди. Бу колхозда ҳар гектаридан 32,3 центнердан ҳосил олинди. Машина терими плани ортиғи билан бажарилди. Моҳир ташкилотчи раис Умри Ҳасанованинг меҳнати муносиб тақдирланди. У Октябрь революцияси ордени билан мукофотланди. Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг бўлим бошлиғи А. Айвазованинг номи ҳам машҳур бўлиб қолди. Ўтган йили бўлим ишчилари 875 гектар ернинг ҳар гектаридан 37 центнердан ҳосил олдилар. Бу йил 45 центнерлик маррани мўлжаллаб меҳнат қилмоқдалар.

Пахтачилик касбини эъзозлаб, йилдан-йилга мўл ҳосил етиштириб келаётган, пахтачиликни механизациялаштириш ишига баракали ҳисса қўшаётган аёлларимиз сафи кенгайиб бормоқда. Областда 300 дан ортиқ аёллар терим машиналарида меҳнат қилдилар. Турсуной Охунова бошлаган хайрли иш бугунги кунда республика бўйлаб катта кучга айланди.

Аёлларимиз партия, совет ишларида, халқ маорифи, маданият соҳасида ҳам фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Ўсиб келаётган ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашдек олижаноб ишда актив қатнашиб, янги анъаналарни ҳаётга татбиқ қилишда, илғор усуллар, тажрибаларни ишлаб чиқаришда жорий этишда ташаббускорлик намуналарини кўрсатмоқдалар.

Беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йилида областимиз меҳнаткашлари олдида ҳам катта ва улкан вазифалар турибди. Бу вазифаларни, зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш ҳар бир касб эгасидан меҳнатда жасорат намуналарини кўрсатишни, ишга ижодий муносабатда бўлишни, ҳамма ерда умумхалқ социалистик мусобақасини авж олдиришни талаб этади. КПСС Марказий Комитетининг партияга ва совет халқига Мурожаати, КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорларидан руҳланган областимиз меҳнаткашлари шу кунларда фидокорона меҳнат қилиб халқ хўжалигининг барча соҳаларида янги ютуқларни қўлга киритиш учун курашмоқдалар. Аёлларимиз ана шу курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар.

Биз улуғ айём кунида мунис ва меҳрибон оналаримиз, билагида кучи, юрагида ғайрати ҳамиша жўш уриб турган опаларимиз, сингилларимизни чин юракдан муборакбод қилар эканмиз, уларнинг меҳнатда, шахсий ҳаётларида янги муваффақиятларга эришишларини истаймиз.

Х. СОДИҚЖОНОВА.

Тошкент область партия комитетининг инструктори.

⊙ ОЛМАЛИҚ химия комбинати иккинчи навбатининг ишга туширилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин коллектив ҳозирданоқ вақтдан ўзиб ишлаётган кўплаб илғор ишчилари билан фахрланади. Шулардан бири экстракция цехининг оператори Тамара Ефремовадир. Суратда: Т. Ефремова аппаратларни кўздан кечирмоқда.

А. Абалян фотоси.

КОЛХОЗ ва совхозларнинг сутчилик фермаларида шу кунларда иш жуда қизғин. 1-«Оҳангарон» совхозининг сут соғувчилари ҳам бу йил ўз зиммаларига юксак мажбурият олганлар. СУРАТДА: ферманинг илғор сут соғувчиси Нишон УТБОСАРОВАНИ кўриб турибсиз. У ҳар бир сигирдан 3350 килограммдан сут соғиб олмоқда.

ИШОНЧГА СОДИҚМИЗ

Ота-боболаримиз меҳнат кишини улуғлайди, дейишади.

Атрофимдаги кишиларга назар солиб, ҳақиқатан ҳам бу гапларнинг тўғри эканлигига тўла ишонч ҳосил қиласан, киши. Хотин-қизларимиз ҳам ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида ишнинг катта ёки кичиклигидан қатъий назар, меҳнат намуналарини кўрсатишмоқда.

Мен Ватанимиз пойтахти Москвада тез-тез бўлиб тураман. Катта-катта йиғилишларда қатнашаман. Турли касбдаги аёллар билан танишиб оламан. Узоқ, мириқиб гаплашамиз. Украиналик ғаллакорлар, тожикистонлик пахтакорлар, туркманистонлик гиламдўзлар, молдавиялик соҳибкорлар билан бирга бўламиз. Бу аёлларга қараган сари қарагинг келади. Улар меҳнатдан толиқмаган новаторлар, янги-янги, прогрессив иш методларини ишлаб чиқаришга жорий қилиб, кўпчиликнинг иззат ва ҳурматига сазовор бўлган аёллардир. Мен гаплашган аёллар ичида беш-олти ва ундан кўпроқ бола тарбиялаб, вояга етказган меҳрибон оналар ҳам жуда кўп. Улар юриш-туришда, ишда, оилада бошқаларга ўрнак. Ҳа, бу аёллар ҳақида қанчадан-қанча китоб, очерк ва лавҳалар ёзилса ҳам озлик қилади.

Минг-минглаб аёлларимиз ҳозир партиямиз XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошириб, беш йиллик планни муддатидан олдин бажариш юзасидан ўз зиммаларига оширилган мажбурият олиб ишламоқдалар. Бундай аёллар республикамиз саноат корхоналарида, пахта далаларида, чорвачилик фермаларида жуда кўп. Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчилари Б. Жўраева, Л. Казанцева, Е. Губина ва бошқа ўртоқлар зиммаларига олган мажбуриятни муддатидан олдин бажариб, беш йилликнинг ҳақиқий зарбдорлари бўлишди. КПСС XXIV съезди делегати, комбинат тўқувчилари Б. Жўраева, Л. Казанцева, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлдилар. Тошкент самолётсозлик заводининг фрезерчиси Альбина Девятова, Оржоникидзе районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси Мунаввар Исҳоқова ва бошқа аёллар билан ҳам биз ҳақли равишда фахрланамиз.

Бундан бир неча йил олдин эллик центнерчилик ҳаракатини кенг қулоч ёйдириш ҳақида пахтакорларга мурожаат қилган эдим. Менинг ташаббусим областимиз хўжаликларида кенг ёйилди, эллик центнерчилик ҳаракати авж олиб кетди. Бригадамиз аъзолари ҳам ўтган йили сўзларининг устидан чиқишди. Ҳар гектар ердан эллик центнердан ошириб «оқ олтин» топширдик. Мен ўзим 300 тоннадан ортиқ пахтани машинада териб бердим.

Оиламиз аъзолари ҳам техникага ихлос қўйганлар. Синглим Инобат қўриқ ерларни ўзлаштиришдек ишга муносиб ҳисса қўшиш мақсадида Мирзачўлга кетди. Бир неча йил тракторчи бўлиб ишлади. Бригадага бошчилик қилди. Ҳозир у янги ташкил этилган совхозда директор. Бу ерда ҳам у пахтачиликни механизациялаш ишига алоҳида эътибор беряпти.

Хотин-қизларимиз жамоат ишларида ҳам, ёш авлодни вояга етказиб, халқимизга муносиб фарзандлар тарбиялашда ҳам фидокорона меҳнат қилишяпти. Мен СССР Олий Совети депутати сифатида элимиз наказларини ўз вақтида бажаришга ҳаракат қиляпман. Шундай халқ вакили бўлган аёллар бизда кўп.

Биз, хотин-қизлар, эркаклар билан ёнма-ён туриб, ўзимизга юклатилган вазифани ана шундай сидқидилдан бажаришга ҳаракат қиляпмиз.

Мен хотин-қизлар Халқаро байрами — 8 март кунида уларни яна бир бор табриклайман, келгуси ишларида янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

Турсуной ОХУНОВА,

Чиноз районидаги Киров номли колхознинг бригада бошлиғи, СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати, республикада хизмат кўрсатган механизатор.

МЕҲНАТ ШАРОФАТИ

Биз, савдо ходимларининг хизмати, меҳнатини ҳамма баҳолайди. Кишиларга қанчалик яхши хизмат қилсак, улар эҳтиёжини қондира олсак, ўзимизни шунчалик бахтиёр сезамиз.

Мен йигирма беш йиллик меҳнат фаолиятим даврида озми, кўпми одамлар хизматини жойига қўйишга ҳаракат қилдим.

Меҳнат туфайли «совет савдоси аълочиси» номини олдим. Оддий сотувчиликдан магазин директори даражасига кўтарилдим.

Магазинимизда ҳам шундай сидқидилдан ишлаётган сотувчилар оз эмас. Улар аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда меҳнат қилишмоқда. Совет савдоси аълочиси Шорасул Шораҳмедов ишда барчага устоз, ташкилотчи, жонкуяр ходимларимиздан саналади. Н. Раҳматуллаев, М. Отақўзиев, А. Омонов, М. Абачина, Г. Нормирзаев, М. Акромов каби ташаббускор сотувчилар эса коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун курашмоқдалар.

Магазинимиз ихтисослашган гўшт, балиқ ва сабзавот маҳсулотлари билан савдо қилади. Кейинги пайтларда балиқ маҳсулотларига аҳолининг талаб эҳтиёжи ортиб бормоқда.

Шаҳар меҳнаткашларига савдо хизматини янада яхшилаш мақсадида магазинимиз қайта реконструкция қилиниб, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланади, магазин «Госпиталь» бозори ичида жойлашгани учун сабзавот ярмаркалари ташкил этаяпмиз.

Коллективимиз бу йил янада самарали меҳнат қилиб, пландан ташқари аҳолига 20 минг сўмликдан ортиқ озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб бериш ниятида меҳнат қилишмоқда.

А. Е. БАСКАКОВА,

Ленин район пищеторгига қарашли магазин директори.

СУРАТДА: (чапдан) магазин ходимларидан Ш. Шораҳмедов, Г. Расулмуҳамедов, магазин директори А. Баскакова ва А. Волковалар.

Суратларда: Гулшод Отабоева (чапда) қўшиқ қанотида. «Баҳор» ансамбли қизлари янги рақс ижро этмоқда.

В. Салов фотолари.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

ОНА меҳри, ёр ва диёр муҳаббати кундалик ҳарбий машғулотларни муваффақиятли бажаришда, оғир дала машқларининг барча қийинчиликларини енгиб, юқори кўрсаткичларга эришишда бизга бир дунё куч-қудрат бахш этаяпти. Қалбларимизга сўнмас аланга бағишлаяпти.

Биз бир гуруҳ тошкентлик йигитлар ҳозир серқуёш Ўзбекистондан олисда ҳарбий хизматни ўтаяпмиз, қадрли ва азиз Ватанимиз муқаддас тупроғининг даҳлсизлигини қўриқлаяпмиз. Демак, меҳрибон оналаримиз ҳамда севикли ёрларимиз гулгун бахти, қувноқ табассуми, фаровон турмушининг посбони вазифасини бажармоқдамиз.

Хотин-қизларнинг Халқаро озодлик куни — 8 март байрамида уларни барча қуролдошлар номидан қизғин қутлаймиз.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
А. БАҲРОМОВ,
С. МУҚИМОВ,

Н-қисм.

(ЛАВҲА) САИДА

У бундай катта йиғинда биринчи бор сўзлаши. Залдаги тумонот одамнинг салобати босдими, минбарга кўтарилар экан, юраги дукдук урарди. Лекин, залга бир зум тикилиб олгач, унга меҳр билан қараб турган кўзларни кўрди-ю, ўзини бироз босиб олди. Ўз цехи, бутун коллективи номидан уларнинг меҳнат ютуғи, режалари ҳақида гапирди:

— Шуни қувонч билан айтаманки, областимиз меҳнаткашлари катта мусобақада ғолиб чиқишда бизнинг Чирчиқ электрокимё комбинатининг ҳам ҳиссаси бор. Коллективимиз топшириқни муддатидан аввал бажарди. Колхоз ва совхозларга пландан ташқари 15 минг тоннадан зиёд минерал ўғит етказиб берилди. Бизнинг 51-цехга келсак, ҳар биримиз шахсий мажбурият олганмиз. Сифат учун, хом ашёни тежаш, меҳнат унумдорлигини ошириш учун курашмоқдамиз. 1973 йилнинг ўзида 13 минг сўмлик хом ашё иқтисод қилдик...

Йиғин тугаб, пойтахтдан ўз шаҳарчасига йўл олганда кеч кириб қолганди.

Йўллар... киши сафарда кетаётиб беихтиёр хаёлга берилиб кетади-да... Саиданинг кўзлари йўлда-ю, аммо хаёли уни узоқларга етаклаб кетганди... Эрталаб кабинетда унга Тошкентга боришни хабар қилишди. Областимиз юксак мукофот — саноат, транспорт, қурилиш ходимларининг 1973 йилдаги иш якунига мувофиқ, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи билан тақдирланганлиги, байроқни топшириш маросими бўлишини, митингда комбинат номидан сўзлашини айтишганди.

Саида қўл соатига қараб қўйди. Шу куни у тунги сменага, яъни соат 24 да ишга тушиши керак. Вақт бор, уйига кириб, кўрганлари, ўзи сўзга чиққани ҳақида онажонисига гапириб, улгуради. У тунги сменани ўйлаганда, бир воқеа хотирасига келди-ю, беихтиёр жилмайиб қўйди.

Комбинатга биринчи бор келган кунда Саида йигирма ёшида эди. Уни ишга қабул қилишди, бугуноқ ишга келинг, дейишди. Суюнганидан, ҳаяжонланганидан кундузи бироз мизғиб олай, демабди ҳам. Тунги соат ўникkида иш бошланди. Биринчи иш куни! Дастлабки қадам. «Уддалаб кетсам бўлгани, ишқилиб уялиб қолмай» деган гапларни кўнгилдан ўтказарди. Қизининг ҳаяжонини пайқаб турган смена бошлиғи Анатолий Федорович Никитин:

— Қани, қизим, ишни бошлайлик, — деди Саидани аппарат ёнига етаклаб. — Сенинг вазифанг мана шу рақамларга диққат билан қараб туриш. Кўряпсанми, аппаратнинг мили 125—130да турибди, шундан ошмаслиги керак. Бу печкаларни иситиш ҳароратининг ўлчови. Шитларда эса 300 градусгача иссиқлик мавжуд. Лекин, ҳарорат бояги нормадан озгина бўлса ҳам кўтарилиб кетмасин. Унда маҳсулот бракка чиқади. Уқдингми?

Устоз қизга ҳароратни нормаллаштириш учун нималар қилишни уқтирди.

Қизнинг кўзлари аппаратда. Уни бошқариш жўн, фақат зийраклик керак. Бир, икки, уч соатча вақт ўтди. Аммо ярим тунга борганда Саидани қаттиқ уйқу босди. Бир-икки мудраб ҳам олди. Чўчиб уйғонади-ю, дарҳол аппаратга қараб, ўлчовни текширади, «Хайрият жойида» деб ўзига таскин беради. Эрталабки смена келгунча мижжа қоқмай тонг оттирди.

У комбинат дарвозасидан чиқаётганда назарида ҳамма «Касбинг муборак бўлсин, аппаратчи қиз!» деяётгандай эди. Шу катта даргоҳга келганидан, шу мўътабар дарвозадан кириб-чиқиб турган одамлар — рус, ўзбек, қирғиз, қозоқ, тожик, татар, қўйингчи, турли миллатдан иборат катта оилага аъзо бўлиб қолганидан қувониб борарди.

Уйига етгач онаси Мунаввар опанинг:

— Уйқу қисмадими, қизим, — ҳорма, — деб берган саволига кулимсираб, бош қимирлатди. «Аввал бир мизғиб олай» деди-ю, қаттиқ уйқуга кетди...

Ҳар бир ишда ҳам чаққон, зийрак кишилар дарров кўзга кўрина қолади. Саиданинг тиришқоқлиги, топшириқни бекаму-кўст, кўнгилдагидай қилиб бажариши цех бошлиқларига маъқул тушиб қолганди. Уни бу ишдан масъулиятлироқ, нозикроқ ишга ўтказишди. Яъни аппаратчи-синовчи қилиб қўйишди. Энди Саида тайёр маҳсулотни кўздан ўтказиб, ҳар бир маҳсулот ўлчови шу нормадан ошиқ, ҳам, кам ҳам бўлмаслигини назорат қилади. Бу ерда ҳатто бир граммга ҳам адашмаслик зарур.

Йиллар! Бунча бир-бирини қувлаб тез ўтмаса! Комбинатга келганига ҳам ҳаш-паш дегунча беш йил бўлибди. Аммо, илк бор ҳаётга қадам қўйган Саида учун анча-мунча тажриба мактаби бўлди, бу йиллар.

Автобусдаги йўловчи йигитлардан бири транзисторини бураб қўйди. Ёқимли шарқ куйи эшитилди. Хаёл дарёсида чўмиб кетаётган Саиданинг чеҳраси очилиб кетди. У бу қўшиқни жуда-жуда севади. Ўзининг ҳам ширали овози бор. Маданият саройларидаги ҳаваскорлар тўгарагида иштирок ҳам этади. Гоҳида юрган йўлида ҳам хиргойи қилиб, қанча-қанча орзулар, яхши ниятларни юрагида туғиб олади.

Унинг атрофдагиларга меҳрибонлиги туфайли тезда жамоат ишига жалб қилишди. Цех касаба союз ва цех комсомол комитетларининг аъзоси қилиб сайлашди. Кўпнинг хизматида бўлишнинг ҳам ўзига хос хусусияти борда! Саида жон-дили билан бу ишларни бажарди. Орадан икки йил ҳам ўтмай, комсомоллар уни цех комсомол комитетига секретарь бўлсин, деб туриб олишди. Шу йили унга яна бир катта ишонч билдиришди. Саидани шаҳар Советининг депутати қилиб сайлашди. Депутатлик гувоҳномасини кўтариб келган куни Мунаввар опа қизига меҳри товланиб боқаркан, назарида қизи анча улғайиб, вазмин, ўйчангина бўлиб қолгандай бўлди. «Мен бир аризани текширгани кетяпман, ойижон» деса онаизор «Бороқол, болам» дейди-ю, ортидан мамнун тикилиб қолади. Депутат ўзи тенги бир аёлнинг ташвишида комбинат парткомининг секретари ҳузурига борди.

— Роза ҳақида келдим. Унинг эри — 160-автобазанинг шофери, хотинини қийнаб юборяпти. Ахир Роза бизнинг ишчимиз-ку! Унга квартира берайлик, шу балодан қутилсин, — ачиниб гапирди Саида.

Комбинат партия комитети секретарининг ўринбосари Абдуллаев турмуш машмашасидан бехабар қизга тикилиб туриб:

— Бу ишимиз нотўғри бўлади, қизим. Унда Розанинг эри биздан даъво қилиб уйимни бузди, демайдими? Яхшиси эрининг ишхонаси, партия ташкилоти билан гаплашиш, тарбиялаш, хатосини тузатиш керак. Икки ёш, фарзанди бор экан, яхши яшаб кетишсин.

Саида дарров тушунди. «Хўп, шундай қиламан» деб чиқиб кетди.

Эртага ишдан чиқса, кундузи вақти бўлади, шунда Розанинг ҳолидан хабар олади.

Ана шу хаёллар билан у шаҳрига келиб қолганини ҳам сезмай қолди. Дилда қанча режалар билан шаҳдам юриб кетди. Кимёгар Саида Бобожонованинг орзуси катта, келажакда у химия технологияси бўйича катта билим олмоқчи, мўъжизалар яратмоқчи.

Яхши ният йўлдошинг бўлсин, Саида!

Ф. УСМОНОВА.

АКТИВ БУНЁДКОРЛАРИ

СЕВИМЛИ артистимиз Лола Бадалова ўйнаган роллар ранг-баранг. Чунончи, томошабинлар ҳурматини қозонган «Семурғ» фильмида Фотима (ўнгда), «Ўғирланган умр» спектаклида Фулико, «Ой бориб омон қайт» кинофильмида қаҳрамон йигит Қудрат Суюновнинг онаси роллари шулар жумласидандир.

Автор фотолари.

САНЪАТИМИЗ ЮЛДУЗЛАРИ

КАМОЛОТ

Актёрларнинг ҳаёти бир-бирига ўхшамайди: бир хиллари театр институтини тугатиб, сўнгра кино ёки театр даргоҳига қадам қўйса, баъзилари эса бадиий ҳаваскорлар тўгарагидан тўғри мазкур муқаддас даргоҳларга ташриф буюрадилар.

Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театрининг актёри Лола Бадалованинг таржимаиҳоли тамоман бошқача. У кинога мутахассислик ҳужжати у ёқда турсин, ҳали паспортга эга бўлмаган ёшлик пайтидаёқ келган эди. Қанақа иш бўлишидан қатъий назар, санъатга яқинроқ бўлиш учун розилик билдириб, қўлидан келган ишни бажараверар эди. Унинг бахтига «Ўзбекфильм» қошида киноактёрлар студияси очилди. Лола Бадаловани ҳам студияга қабул этишди. Бу воқеа 1943 йилда содир бўлган эди.

Лола студияда ўқиб юрган кезларида фақат кинодаги эпизодик ролларни ижро этарди. Режиссёр Наби Ғаниев «Тоҳир ва Зуҳра» бадиий фильмини суратга олишга киришган пайтда, студия аъзоларидан бўлган Лола «Хоразм хонлиги», спектаклининг эпизодик ролига таклиф этилган эди. 1945 йили «Ленфильм» киностудиясининг етук режиссёри Козинцев уни «Бўрон» фильмида Лола ролини ўйнашга таклиф қилади.

1946 йилда Лола Бадалова Ҳамза номли театрда ишлаш учун таклиф этилади. Шундан буён мазкур театрда ўз санъатини чархлаб, маҳоратини ошириб келмоқда.

Театр унинг учун ўз уйидек бўлиб қолди.

— Театрдаги биринчи ролим, — эслайди Лола Бадалова, — америкалик бир драматургнинг «Чуқур илдизлар» спектаклидаги Невви образини яратиш билан бошланди.

Сўнгра у бирин-кетин бошқа хилма-хил ролларни ижро эта бошлади. «Бой ила хизматчи»-даги Гулбаҳор (ҳозир у бу спектаклдаги Хонзода ролида чиқади), «Ганг дарёсининг қизи» (Рабиндранат Тагор асари)-даги Хем, «Тоға ва жиянлар»-даги Асалхон образларини яратди. Актёр «Тоға ва жиянлар»да томошабинларни кулдирса, «Ганг дарёсининг қизи»-да йиғлатди.

Театрда у бутун маҳоратини намойиш этиб ишлар экан, шу билан бирга кинода ҳам иштирок этиб турди. «Мосфильм»да Стояркернинг «Кросс» фильмидаги Холида ролини бажаради. Ўша йилнинг ўзида яна «Мосфильм» режиссёри Аждар Ибрагимов унга «Наримон Наримонов» номли фильмида солдат онаси ролини топширади. 1968 йили «Ўзбекфильм» режиссёри Ҳабибулла Файзиев «Ой бориб, омон қайт» фильмини суратга ола бошлайди ва фильмнинг қаҳрамони Қудрат Суюновнинг онаси Шарофат ролига Лола Бадаловани таклиф этади. Бу филмда унинг ўзига хос актёрлик таланти намоён бўлди. Актёр ўз қаҳрамонининг такрорланмас характерини, уруш кунларида руҳан тушкунликка тушмаган, бошқа минг-минглаб аёллар сингари фронт учун мардона меҳнат қилган аёл образини яратади.

Ҳабибулла Файзиев режиссёрлик қилган бошқа бир кино — «Семурғ»да, эса, аввалги яратган образига бутунлай қарама қарши бўлган Фотима — халққа ёмонлик уруғини сочувчи жирканч аёл қиёфасини, ифлос характерини очиб беради. Умуман Лола Бадалова кинода қанақа ролда ўйнамасин, ўша ролга чуқур кириб, образнинг асл моҳиятини бўрттириб, очиб беришга уринади.

— У ўз ишига жуда юксак масъулият билан қарайди, ролни бажараётганда бутунлай образ руҳига кириб кетади, оригинал драматик ҳолатларни тез илғаб олади, — дейди актёр ҳақида Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, режиссёр Али Ҳамроев.

Режиссёр — постановкачи Равил Ботиров суратга олган «Сени кутамиз, йигит» фильмида ҳам Лола Бадалова она ролини ижро этади.

Лола опа билан бирга ишлаган ҳар бир режиссёр у ҳақда тўлқинланиб гапиради. Жумладан, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, режиссёр Шуҳрат Аббосов бундай дейди:

— Мен ҳамма вақт у билан фильм устида ишлаш жараёнида учрашишни истардим. Шундай учрашув «Абу Райҳон Беруний» фильмини суратга олаётганда рўй берди. Лола Бадалова бу фильмда кўз олдида севимли ўғлини ўлдирган халқ орасидаги аёллардан бири — она ролини ижро этади. Унча катта бўлмаган бу эпизодда у адолатсизликка, зўрликка, ўғлини раҳм-шафқатсизлик билан ўлдирган ҳукмрон синфга томошабинларда битмас-туганмас қаҳру ғазаб уйғотади. Лола Бадалова худди қудратли ва кўнгилдаги характер сифатида эсда қолади.

Лола Бадалова санъатдаги ўттиз йиллик фаолиятида Ҳамза театрида қирқ бешга яқин ролни ижро этган бўлса, кинода ҳам ўндан зиёд роль ўйнаган. Томошабинлар у билан ҳали кино экранда кўп марта учрашади, деган умиддамиз. Камолот сари дадил қадам ташлашида биз унга экрандай ёруғ йўл тилаймиз.

Н. ХМАРА.

ОЛИМА ЛЕКТОРЛАР

Турмуш маданияти ва ёшларни ахлоқий тарбиялаш масалалари бўйича лекторлик маҳорати областъ мактабида навбатдаги семинар машғулоти бўлди. Машғулотда ЎзССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, тарих фанлари доктори Р. Аминова «Ленин ва Шарқ хотин-қизлари», педагогика фанлари кандидати, Тошкент давлат педагогика институтининг доценти Н. Валиева «Севги, никоҳ ва оила», санъатшунослик кандидати, доцент Л. Хўжаева «Нотиқлик санъатининг баъзи усуллари тўғрисида» мавзуларида лекция ўқидилар.

ҚИШЛОҚ ЖАМОЛИ

Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг маркази йилдан-йилга кўркамлашиб бормоқда.

Ўтган йили бу ерда янги меҳмонхона, колхоз идораси, 90 ўринли болалар боғчаси, 500 ўринли клуб қурилиб фойдаланишга топширилди. Замонавий қилиб қурилган клубда кутубхона, биллъярдхона бор. Бадиий ҳаваскорлар тўгарагига эса 25 нафар ҳаваскор йигит-қиз қатнашади. Улар республикамиз ярим асрлик тўйига бағишлаб ўтказилган кўрикда яхши натижаларни қўлга киритиб, республика санъат байрамида қатнашиш ҳуқуқини олдилар.

Ж. МАМАТОВ.

ЖОНКУЯР ОПАХОН

Уйдан боғчагача қанча киши билан саломлашади, бу фақат опанинг ўзига маълум. Ваҳолангки, оралиқ бор-йўғи ярим чақиримча келади, холос. Мана бугун ҳам Одила опа одати бўйича барвақт йўлга отланди.

Ҳаво ниҳоятда совуқ, қуюқ тумандан ўн қадам нарида келаётган кишини кўриш амримаҳол. Мактабга кетаётган ўқувчиларнинг ора-сира гап-сўзлари эшитилиб қолади-ю, яна ҳаммаёқни сукунат қамраб олади.

Опанинг бугунга мўлжаллаган ишлари беҳисоб. Бир лаҳза боғчага кириб, тарбиячиларга тегишли кўрсатма бериш, сўнгра район партия комитетига бориш лозим. Хотин-қизлар кенгашининг аъзоси эмасми, кеча айтдириб юборишибди, қандайдир муҳим бир масала юзасидан йиғилиш ўтказилармиш. Буёғи, маҳаллада активлар билан учрашиш керак. Соат еттига барча йиғилади. Шуларни ўйлаб, Одила опа қандай боғчага етиб келганини сезмади.

— Намунча эрта келмасангиз,— саломлашар экан юзланди тарбиячи Мухтасар Абророва ва ҳазил аралаш қўшиб қўйди.— Боғчада ётиб қолаверсангиз ҳам бўларди.

Одила опа икки оғиз сўзда мақсадини айтиб, тегишли йўл-йўриқлар берди-да, изига қайтди. Туман пардаси хиёл кўтарилган, тонг ёришган бўлишига қарамай ҳаво ҳамон чирсиллатиб турарди. «Қандай масала кўриларкан, шошилинч?» Опанинг фикри-зикрини ана шу савол эгаллаб олган. Йўлда ҳам, трамвайда ҳам жумбоқ унга тинчлик бермасди.

— Ҳеч қандай йиғилиш бўлмайди. Мен айтдириб юборгандим сизни, — район ижроия комитети раиси шундай деганча Одила опани ўз хонасига бошлади.— Бир ишда ёрдамингиз керак бўлиб қолди,— деди у ва ўтиришга ишора қилди. Оилавий жанжал, шикоят тушибди. Ёнингизга активлардан олиб шуни ҳал этиб келсангиз.

Бундай жамоатчилик ишлари Одила опа учун янгилик эмас. Унинг ажойиб, бошқалар учун ибрат бўларли фазилатларидан бири — инсон қалбига йўл топа билишидадир. Зероки «Шарқ» маҳалла меҳнаткашлари тажрибали коммунист, моҳир ташкилотчи, халқ маорифи аълочиси Одила опа Шокировани комитет раислигига сайлаб, хато қилишмаганди. Ваҳолангки, маҳалла янги, зилзиладан сўнг ташкил этилган бўлиб, аҳоли айтарлик уюшиб кетмаганди. Опа раислик-

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ка сайлангач, аввало активлар составини ишбилармон, тажрибали, кўпни кўрган кишилар билан мустаҳкамлади, ҳар бирининг лаёқатига қараб тегишли вазифалар юклади.

— Зилзила жароҳатлари ҳали битмаган, барча лой чангаллаб, ёғин-сочинга қолмай тезроқ уй-жойли бўлиш иштиёқида вақтни қизғаниб, кечани кеча, кундузни кундуз демай меҳнат қилиб турган бир пайтда опа кўпчиликни ўз ортидан эргаштира олди,— дейди маҳалла активларидан Жалолиддин Хасанбоев.— Ҳашар йўли билан замонавий клуб, идора биноси, қариялар чойхонаси қурилди, барча кўчаларга асфальт ётқизилди, хонадон-у кўчалар электрлаштирилди, дов-дарахтлар ўтқазилди. «Шарқ» номли маҳалланинг, 394-болалар боғчасининг ободонлаштирилишида, гуллаб-яшнашида Одила опанинг ҳиссаси чиндан ҳам улкан. Уни юришдан чарчамайдиган, тиниб-тинчимас аёл дейишганларича бор. Хонадонларни газлаштиришдаги жонбозлигини айтмайсизми! У қайси ташкилотларга бормади-ю кимларга учрашмади. Паст тушди, баланд чиқди, хулласи калом барча хонадонлар тўла газлаштирилди.

Хизмат юзасидан пойтахтимизнинг кенжа массивларидан бири Бешқайрағочда тез-тез бўлиб туришга тўғри келади. Лекин қачон, қай вақт Одила Опа Шокирова раисалик қилаётган маҳалладан ўтмай бирон-бир янгилик устидан чиқаман. Бу ерда турли мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказиш, олимлар, шифокорлар, уруш ветеранлари билан учрашувлар одат тусига кириб қолган.

Республикамиз олтин тўйига тайёргарлик кетаётган шу кунларда мазкур маҳаллада ҳам бир тадбир амалга оширилди. Маҳалла аҳли районда биринчилар қатори «Коммунистчасига яшаймиз, коммунистчасига ишлаймиз» ташаббуси билан чиқди. Бундай ибратли ташаббусни бошлаб беришда Одила опанинг хизматлари каттадир.

Маҳалла онахони, ҳаётимиз чечакларининг севимли мураббийси, совет ва жамоат ташкилотларида узоқ йиллар самарали, ҳалол меҳнатлари учун партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланиб келмоқда. «Меҳнатдаги жасорати учун» медали, «Халқ маорифи аълочиси», «Социалистик мусобақа ғолиби» нишонлари фикримизнинг далилидир.

— Раисамизга, унинг оиласига ҳавас қилса арзийди,— дейди тарих фанлари кандидати Мушарраф Қосимова.— Фарзандлари ўқимишли, билимдон. Малика-архитектор, Ботир — инженер, Дилбар — Тошкент театр ва рассомчилик институти талабаси...

Камтарин инсон, тиниб-тинчимас раиса, меҳрибон она — Одила Шокировага биз ҳам соғ-саломат бўлинг, муваффақият доимо йўлдошингиз бўлсин деймиз.

Я. САЛИМОВ.

ЯНГИЛИК ЯРАТАЁТГАНЛАР

Далаларга баҳор келди. Ерларни экишга тайёрлаш, ариқ-зовурларни тозалаш, техникани мавсумга тайёр қилиб қўйиш ишларини тугаллаш шу куннинг муҳим вазифаси бўлмоқда. Деҳқонларимиз бу йил мавжуд экин майдонларида, ҳосилдорликни янада ошириш нияти билан меҳнат қилишмоқда.

Ўтган йили ҳар гектар ердан 35 центнердан пахта, 180 центнердан ошириб каноп пояси олинди. Бу кўрсаткичга деҳқонларимизнинг тадбиркорлиги ва ташаббускорлиги туфайли эришилди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги қарори пахтакорларимизни янги меҳнат зафарлари сари руҳлантирди. Бригада ва звеноларaро ўзаро социалистик мусобақа авж олдирилмоқда. Улар зиммаларига оширилган мажбурият олиб, дала ишларини ана шу юксак мажбурият асосида ташкил этмоқдалар.

Бригадамиз коллективи шу кунларда янги ғайрат-шижоат билан дала ишларини қизитмоқдалар. Ҳар куни экин майдонларига юзлаб тонна маҳаллий ўғит чиқарилмоқда. Ерларни текислаш, суғориш шохобчаларини тартибга келтириш ҳам тезкорлик билан олиб борилмоқда. Бу ишда Раҳмон Рисқулов, Қаҳҳор Тўраев, Турсунқул Холмирзаев каби пешқадамлар ўрнак бўлмоқдалар.

Пахтакорларимизнинг бу йилги нияти қирқ центнерчилар ҳаракатига қўшилиб, ҳар гектар ердан 40 центнердан ошириб ҳосил етиштиришдир. Лубкорларимиз эса ҳар гектар ердан камида 200 центнердан ошириб «кўк олтин» етиштиришга қарор қилишган. Элимизга кўплаб пахта ва каноп етказиб бериш йўлида ташаббус кўрсатиб меҳнат қилаётган деҳқонларимиз бутун куч-ғайратларини зиммага олинган мажбуриятни ошириб бажаришга сафарбар этадилар.

У. УРОЗОВ,
Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхознинг бригада бошлиғи.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

СОВЕТ—МАРОКАШ САВДОСИ

РАБОТ, 6 март. (ТАСС). Бу ерда олиб борилган Совет-Марокаш музокаралари натижасида СССР билан Марокаш ўртасида 1974—1978 йилларда молларни ўзаро етказиб бериш тўғрисида янги узоқ муддатли битим имзоланди.

Шу битимларга мувофиқ Совет Иттифоқидан Марокашга ҳар хил машиналар ва ускуналар, қурилиш материаллари, нефть, маданий-маиший моллар, шунингдек бошқа моллар етказиб берилади. Марокаш СССРга цитрус мевалари, рангли металлар ва уларнинг концентратлари, пробка ясаладиган хомашё, шунингдек Марокаш миллий саноатининг ҳар хил маҳсулоти юборилиб туради.

БМТ ВАКИЛИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ҚОҲИРА, 6 март (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг вакили бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида гапириб, Синай ярим оролида Миср ва Исроил қўшинлари ўзаро чекинтирилган зонани Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг фавқулодда кучлари ишғол қилганлигини айтди. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг шу зонадаги фавқулодда кучлари составида, деди у, Ирландия, Швеция, Индонезия, Сенегал, Финляндия, ва Перу бўлинмалари бор.

ҚЎРФАЗ ОРҚАЛИ КЎПРИК

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, 6 март. (ТАСС). Бу ерда жаҳонда энг катта кўприклардан бири — Гуанабр кўрфази орқали қурилган кўприк фойдаланишга топширилди. Кўприк Бразилиянинг собиқ пойтахти Рио-де-Жанейрони Нитерой шаҳри билан боғлади. Нитерой шаҳри яқинида халқаро аэропорт жойлашган. Бу улкан темир-бетон иншоотнинг узунлиги 14,3 километр. Кўприкнинг 8,5 километри кўрфаз устидан ўтади. Кўприк сув сатҳидан 70 метр баландликда.

ПАРЛАМЕНТ САЙЛОВЛАРИДАН СЎНГ

Шу йил 5 март куни Лондонда лейбористлар партиясининг раҳбари Гарольд Вильсон бошчилигида Англия ҳукумати тузилганлиги эълон қилинди. Шундай қилиб, тўрт кун давом этган ҳукумат танглиги тугатилди.

Маълумки, 28 февраль куни Англияда парламент сайловлари бўлиб ўтди. Ушбу сайловлар инглиз меҳнаткашларининг иқтисодий аҳволи янада ёмонлашган, ҳаёт қимматi тобора қимматлашаётган бир пайтда ўтди.

Британ оролларида ишсизлик, қимматчилик, иқтисодий кризислар сингари капитализм иллатлари тобора кучаймоқда. Минг-минглаб меҳнаткашлар уйсиз, улар кулба ва ташландиқ жойларда ҳаёт кечиришга мажбур бўлмоқдалар.

Шунинг учун ҳам кўпчилик сайловчилар консерваторлар партияси номзодларига қарши овоз бериб, торилар ҳукуматининг тенгсизлик ва адолатсизлик сиёсатидан норози эканликларини намойиш қилдилар. Инглиз сайловчилари мамлакатдаги иқтисодий ва социал проблемаларни монополияларнинг меҳнаткашлар моддий аҳволига ва касаба союзларига қилаётган хуружлари ҳисобига ҳал қилишга қаратилган сиёсатини кескин қоралаб чиқдилар. Сайловчилар, шунингдек, ҳукуматнинг ўз сиёсат ва гражданлик ҳуқуқлари учун кураш олиб бораётган Шимолий Ирландия халқига қарши юргизаётган адолатсизлик сиёсати ва қилаётган репрессияларини ҳам жиддий фош қилиб ташладилар.

Буларнинг ҳаммаси консерваторлар партиясини сайловда мағлубиятга учрашга олиб келди. Умуман, 28 февраль парламент сайловларида биронта партия ҳам кўпчилик овоз ололмади. Сайловда консерваторлар 296, лейбористлар 301, либераллар 14 ва бошқа партиялар 24 овоз олдилар. Ҳеч қайси партия ҳам ҳукумат тузиш учун керак бўлган 318 овозни ололмади. Урушдан кейин биринчи марта Англияда шундай аҳвол юз берди.

— Парламент сайловларида,— деб ёзди шу муносабат билан инглиз газеталаридан бири,— ғалаба бўлгани йўқ, гап кўпроқ мағлубиятга учрагани ҳақида борди. «Мамлакатдаги иқтисодий ва социал кризисга қўшимча,— деб айтди Би-би-си телевизион программасининг сиёсий шарҳловчиси ушбу сайловга тўхталиб, — Англия конституцион кризисга ҳам йўлиқди».

Британ оролларида ўтган навбатдаги парламент сайловлари ҳокимиятдан кетган консерваторлар партиясига ҳам, янги ҳукумат тузган лейбористлар партиясига ҳам тарихий сабоқ бўлиши лозим.

Т. СОЛИЕВ.

МЕТАЛЛИСТЛАР ИШ ТАШЛАМОҚДА

БОНН, 6 март. (ТАСС). Бугун Қуйи Везир районида металлистларнинг забастовкаси бошланди. Германия Федератив Республикасининг йирик саноат марказлари бўлган Бремен ва Бремерхафен шу ерда жойлашган. Кемасозлик, машинасозлик, авиация ва электротехника саноатининг 60 дан кўпроқ корхоналари — «Фоккер-ФФВ», «Ханомаг-Хеншель», «Эрно», «Сименс Аг», «Крупп-Машиненбау» ва бошқа корхоналарнинг меҳнаткашларидан 55 мингга яқин киши иш ташладилар.

✦ БХР. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, 1-классли учувчи Мария Атанасова 25 йилдан бери самолёт штурвалини бошқариб келмоқда. Болгариялик бу аёл шу давр ичида ҳаво лайнерида минглярча километр йўл босди, ўнлаб ёшларга учувчилик касбини ўргатди.

Суратда: Мария Атанасова штурвал ёнида.

БТА—ТАСС фотоси.

ҚАМБОДЖАДА ЖАНГЛАР

БАНГКОК, 6 март. (ТАСС). Камбоджанинг икки муҳим автомобиль йўли 4— ва 5— йўлларда озодлик армияси кучлари билан Лон Нол қўшинлари ўртасида шиддатли жанглар бормоқда. Пномпень қўмондонлиги ўз қисмларининг ҳаракатини қўллаб-қувватлаш мақсадида пойтахтнинг ғарбий ва шимолий чеккаларида жойлаштирилган оғир артиллериядан фойдаланмоқда.

Мамлакатнинг жанубида жанглар ватанпарварлар қуршаб олган Кампот вилоятининг маъмурий маркази Кампот шаҳри атрофида бормоқда. Шу шаҳар районида ватанпарварлар кейинги уч кун ичида Лон Нол қўшинларининг тўртта позициясини ишғол қилдилар. Пномпень армияси жангларда ўлганлар ва ярадорлар бўлиб 400 дан ортиқ кишини йўқотди.

МУСТАМЛАКАЧИЛИК СИЁСАТИ ДАВОМ ЭТТИРИЛМОҚДА

ПАРИЖ, 6 март. (ТАСС). Лиссабондан хабар беришларича, Португалия министрлар кенгашининг раиси М. Каэтану миллат мажлисида нутқ сўзлаб, қуйидагиларни айтган: Португалия Африкадаги мустамлака ерларга нисбатан ўз сиёсатини ўзгартириш ниятида эмас. Маълумки, Португалия қўшинлари 12 йилдан буён Ангола, Мозамбиқ ва Гвинея-Бисау халқларига қарши мустамлакачилик урушини давом эттирмоқдалар. Гвинея-Бисау ҳали яқиндагина мустақил бўлганлигини эълон қилди.

Каэтану Португалиянинг Африкадаги мустамлакалари истиқболи тўғрисидаги масала юзасидан миллий озодлик ҳаракати ташкилотлари билан музокара олиб боришдан воз кечганлигини алоҳида таъкидлаб ўтди. У ана шу территорияларда яшовчи африкалик аҳоли ўртасида референдум ўтказилиши мумкин эмаслигини ҳам билдирди.

ЯНГИ НАЦИСТЛАР АКТИВЛАШМОҚДА

БОНН, 6 март. (ТАСС). Кейинги вақтларда Германия Федератив Республикасида янги нацист национал демократик партия ва унга ёндошувчи ўнг экстремист ташкилотлар активлашаётганлиги кўриниб турибди. Венцельбергшлюхтда янги нацист безорилар тўдаси нацистлар террори қурбонларига қўйилган ёдгорликни бузиб ташлади. Майнцда янги нацистлар антифашист қаршилик ҳаракати курашчиларининг ёдгорлигига фашистлар нишони тасвирини бўёқлар билан чизиб қўйдилар. Шлезвик-Волштейнда «Гитлерюгенд» ташкилотига ўхшаш «Ёш национал демократлар» ташкилотининг съезди бўлиб ўтди.

Ҳикоя ОНА МЕҲРИ

Баҳор яна табиатга илиқлик олиб келди.

Қиши билан хамирдек кўпчиб ётган далаларда ҳаёт жонланди. Кузда ҳайдалмай қолган уват четидан бир туп қоқигул бўй чўзди. Уфқда туташиб келаётган булутлар карвони эндигина япроқ ёза бошлаган дов-дарахтлар учига тегай-тегай, деб сирғалиб ўтди-ю, этагида олиб келаётган илиқ ёмғирни далалар, боғлар устига тўкиб юборди. Жилғаларда ҳаллослаган ёмғир сувлари кўм-кўк майса қоплаган сойга оқа бошлади...

Бехосдан эсган шамол булутлар тўдасини суриб юборди. Олтин киприкларини пирпиратиб, қуёш мўралади. Енгил шабадага дош бераолмагач сўнгги томчилар япроқлар бағрини тарк этиб, ерга думалади. Ёмғирдан сўнг табиат яшнаб кетди.

Кўк дарвозадан елкасида варрак кўтариб чиққан бола шеригини чақира бошлади:

— Омон, ҳой Омон!

Бир зум ўтмай қўшни ҳовлидан юзи сепкилдор бир бола югуриб чиқди.

— Хўп варрак учирадиган ҳаво бўлдими!— деди кўк дарвозадан чиққан бола қўйнидаги ипни олиб, варракка уларкан.

— Бувингнинг қавиқ ипини олиб чиққанинг чакки бўлибди-да Салим, роса қидирсалар керак.

— Учириб бўлайлик, қайтариб берамиз. Уришмайдилар, бувим.

Варрак уч-тўрт силкиниб, кўкка кўтарила бошлади. Болаларнинг юзида қувонч балқиди.

Айвонда кўрпача қавиб ўтирган Розия хола нинасига янги ип ўтказаман, деб ёнида турган ғалтакка қўл чўзди, аммо ҳа деганда топилавермади.

— Нима бало, ҳозиргина шу ерда турувди, шекилли. Ҳе, омон бўлгур, набирам Салимжоннинг иши бу. Қўлида варраги билан ўралашиб юрувди. Майли, умри билан берган бўлсин.

У токчадан янги ип олишга турувди ҳамки бир жуфт қалдирғоч чуғурлашиб келиб, бултурги инларига қўнишди.

— Вой гиргиттон бўлай, яна келиб қолдингларми? Мана, инларингни асраб қўйганман. Бола очиб ўзларингдан кўпайинглар.

Хола жойига ўтириб, қавиётган кўрпачасини четроққа суриб хаёлга чўмди...

«Умр оқар сувдек тез ўтаркан. Мана, яна қалдирғочлар келишди. Яна инларини тузатиб, бола очиш ғамида. Яқиндагина кенжа ўғил армияга жўнаганди. Ҳаш-паш дегунча келади. Илло, юртимиз тинч бўлсин. Кўпни ёрлақасин, кўпнинг қаторида ўғилларимни ҳам. Кенжам келгунча, келиннинг кўрпачаларини битириб олсам, бўлгани. Ишқилиб, тилим билан тенг айланадиган келин келсину, роҳатини кўрай. Ҳа, дарвоқе пенсиямни йиғиб орттирган пулларимга дўппи, тўн олсам, уч-тўрт сўмини майдалатиб қўйсам...».

Хола хаёл ипларини йиғиштириб, учи ўтмаслашиб қолган нинасини оқ оралаган соч толаларига қайраб олиб ишга тутинди. Аммо, қўли ишда бўлгани билан қалдирғочлар холанинг хаёл ипларини ўтган йилги бир воқеага элтиб улади...

Саҳарда барвақт турган Розия холани тушга бориб бироз уйқу элитди. «Набирам мактабдан келгунча қиттак мизғиб ола-қолай» деди-да, хонтахта четида турган ёстиқни ёнбошига тортди. Қанча мизғиганини билмади. Юзига бир неча бор урилган шарпадан чўчиб уйғонди. Нима гаплигидан ҳайрон, атрофга аланглади. Қай кўз билан кўрсинки, она қалдирғоч шифтдаги болалари томон келаётган илонга жон-жаҳди билан талпинар, «ёрдам беринг» дегандек Розия холанинг юзига қанотларини елпиб ўтарди.

Хола сесканиб кўзини очди. Илонни кўриб, беихтиёр ўрнидан сапчиб турди. Ҳовли четида турган паншахани олди. Мўлжаллаб, илонга санчди. Сўнгра уни паншаха билан бир четга улоқтирди. Онанинг нуроний чеҳрасини илиқ тер қоплади. Бундай куч-қудрат қайдан келганига ўзи ҳам ҳайрон қолди шу топда...

Розия хола шуларни ўйларкан, қалдирғочлар бу йил ҳам инларини тарк этмаганлигига севиниб қўйди. Қалдирғоч эса бўлажак полопонлари ғамида инини тузатмоқда эди.

Иккала она ҳам ўз меҳри билан ёнмоқда!

С. ТЎЛАГАНОВ.

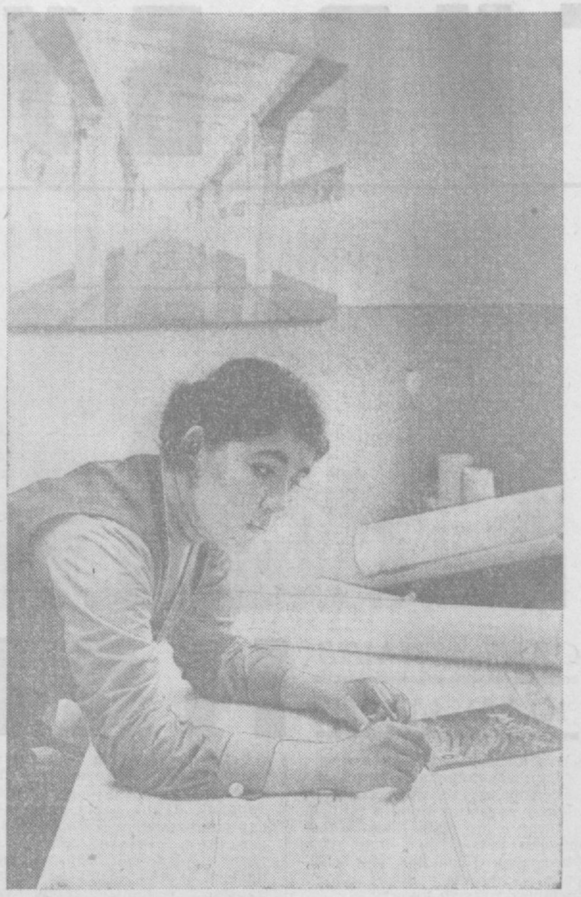

«ТАШМЕТРОПРОЕКТ» институтининг истеъдодли архитектори Феруза Абдураззоқова «Пахтакор» станциясини лойиҳалаштириш мажбуриятини олган.

Суратда: Ф. Абдураззоқова иш устида.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ИБРАТЛИ РИВОЯТЛАР

ШОҲ ВА ШОИР

Қадимги Сиракўз подшолигининг қонхўр ҳукмдори Дион достон ёзганида, шоир Филоксен уни боплаб танқид қилган экан. Шунда Филоксен шоҳ буйруғи билан тош кесиладиган конда ишлаш учун сургун қилинибди.

Орадан анча вақт ўтгач, Дион яна шеър ёзиб, Филоксени ҳузурига олиб келишларини буюрибди. Шоир келиб, шоҳнинг шеърини тинглабдию, ўрнидан туриб индамай саройдан кетишга ҳозирланибди.

— Қаёққа, Филоксен? — сўрабди Дион.

— Тош конига, — дебди Филоксен.

ЕТАРЛИ НАРСА

Буюк француз философи Монтень бундай дебди:

— Менимча, ақл ҳамма одамлар ўртасида баббаравар, адолатли равишда бирдан-бир етарли нарса бўлса керак.

— Нега шундай ўйлайсиз?— сўрабди суҳбатдоши.

— Негаки, — жавоб берибди Монтень, — ҳали бирор одам «ақлим камроқ» деб нолиганини ҳеч кўрмадим.

ИСПАНЧАНИ БИЛАСИЗМИ?

Ўз саройидаги амалдорлардан бирининг шуҳратпарастлигини билган қирол бир кун ундан сўрабди:

— Сиз испанчани биласизми?

— Йўқ, қиролим, билмайман.

— Афсус, билганингизда...

Амалдор «Борди-ку, испан тилини ўргансам, қирол мени Испанияга элчи қилиб юборади» деб ўйлабди. Зўр бериб, шу тилни ўргана бошлабди. Ниҳоят бир куни қиролга хурсандлик билан дебди:

— Қиролим, испан тилини ўрганиб олдим!

— Табриклайман, — дебди қирол. — Ана энди «Дон Кихот»ни испан тилида бемалол ўқийверасиз!

ЯХШИ КАЙФИЯТ БОИСИ

Шогирдларидан бири Суқротдан сўрабди.

— Сен доим бирдек яхши кайфият билан юрасан, бунинг боиси нима?

— Боиси шуки, дебди Суқрот, — мен йўқотганимда «йўқотдим» деб афсусланадиган ҳеч нарсам йўқ.

ЎЗИНГГА БОҚ

— Ойнага қарашнинг ҳосияти борми? — сўрашибди бир кун буюк юнон табиби Гиппократдан.

— Ҳосияти бор, — дебди у. — Агар юзинг чиройли бўлса, уни хунук ишлар билан қора қилма. Агар ҳунукроқ бўлсанг, яна ҳунук иш қилиб, ўзингни бадтар хунук қилма.

УЧ КИШИ

Бемор табибдан сўрабди:

— Мени қандай қилиб даволамоқчисан?

— Биз уч кишимиз, — дебди табиб, — мен, сен ва касаллик. Агар сен менинг тарафимда бўлсанг, икковимиз кўплашиб, касалликни енгамиз. Касаллик ёнини олсанг, мен бир ўзим сени даволай олмайман.

Бу билан табиб бемор у тайинлаган, пархезга риоя қилиши, дори-дармонни истеъмол этиши лозимлигини айтган экан.

Сайлда... оналар.

А. Абалян фотоэтюди.

Қизлар дафтаридан

БАХТ ҚЎШИҒИ

Айтиб берай, тингла
беармон,
Бахт йўғрилган ҳур
ёшлигимни.
Қадамимда гуллар нопармон,
Шаффоф нурга
туташлигимни.
Қувончимни эҳ, эрка еллар,
Борлиқ олам — жаҳонга
элтинг.
Кўнгил рамзи бахтим
гуллари

Ҳеч армони борми бу
дилнинг?-
Бахт қўшиғим тингласа
само,
Чақноқ юлдуз парпираб
ёнар.
Мағрур ой ҳам бугун
маҳлиё.
Нур улашиб суқланиб боқар.
Булут қувса баҳор эпкини,
Мен қуёшга қўшилиб кулгум.

Мурғак куртак қуёш-ла
бўртса,
Унда пинҳон менинг соф
туйғум.
Иқболимни кўриб қўй сен
ҳам,
Тўлқинлари тинмас чўнг
денгиз.
Элга меҳрим ёрду этолсам
Шунинг ўзи қувончдир
тенгсиз.

Раҳима СОДИҚОВА.

ГЎЗАЛСАН, ЮРТИМ!

Майсазоринг гўёки гилам,
Тоза ҳавонг дилимга
малҳам.
Шаффоф сувинг ёқимли
бирам,
Эҳ, мунчалар гўзалсан,
юртим,
Юракдаги ғазалсан, юртим,
Боғларингда сайр айласам
гар,

Ҳар бурчагининг бағрига
чорлар.
Гулзорларинг гулдаста
боғлар,
Йўлларимга ёзар поёндоз,
Қайга боқмай ажойиб ва
соз.
Тунинг гўё чароғон
кундуз,

Чироқларинг —
минг-минглаб юлдуз.
Дилгинамни тортади ҳаргиз,
Мафтун айлаб сўлим
чиройинг,
Бир умрга ўзим
шайдойинг.

Ҳакима ҲАСАНОВА.

СЕНИНГ СОҒИНЧИНГ

Эслайман, гоҳида мен дилгир бўлсам,
«Ўзингни тут» дея берардинг далда.
Гоҳида шодланиб қувончга тўлсам,
Сенинг ҳам чеҳрангда кўрардим ханда.

Ҳамон қулоғимда далда берган сўз:
Қанот бағишлайди тетик руҳимга.
Кўз ўнгимдан кетмас бир жуфт қора кўз,
Бироқ насиб этди ўша дўст кимга?!

Арофат НОСИРОВА.

8-МАРТ ҲАЗИЛЛАРИ

Сўзсиз сурат.

Бошқа ҳеч қанақаси йўқми?

Л. Шуракова чизган расмлар.

Спорт

МЮНХЕН ОЛҚИШЛАМОҚДА

Мюнхендаги олимпия спорт залида фигурали учиш бўйича 1974 йил жаҳон биринчилиги мусобақалари бошланди. Мусобақаларда 22 мамлакатдан 129 энг кучли спортчи йигит-қиз иштирок этмоқда.

Ўтган куни залга йиғилган 8 минг томошабин совет спортчилари Ирина Роднина ва Александр Зайцев маҳоратига яна бир бор таҳсинлар ўқидилар. Мюнхендаги мусобақаларда улар яна жаҳон чемпиони номини олдилар.

ТЎП ЎЙИНДА

Сочида 1974 йил СССР кубоги учун футбол командалари мусобақаси бошланди. Ивановонинг «Текстильщик» командаси ва Пермнинг «Звезда» командалари капитанлари мусобақа байроғини кўтардилар. Сўнг судьянинг ишораси билан тўп ўйинга киритилди. Учрашув давомида ҳар иккала команда ўзаро биттадан тўп киритишиб, дуранг натижага эришишди.

Оржоникидзенинг «Спартак» ва Куйбишевнинг «Крылья Советов» командалари ўйинлари ҳужумкор руҳда ўтди. Учрашувда куйбишевлик футболчилар рақиб дарвозасига иккита жавобсиз тўп киритиб, муваффақият қозондилар. «Кубань» (Краснодар) ва «Спартак» (Ивано-Франковск) командалари учрашуви 1:1, «Помир» (Душанба) ва «Уралмаш» (Свердловск) командалари учрашуви 0:0 ҳисобида якунланди.

ЧЕМПИОНАТНИНГ БИРИНЧИ ТУРИ

Республика шахмат-шашка клубида яқиндагина аёл шашкачиларнинг Ўзбекистон биринчилиги якунланган эди. Бугун эса олий лигада ўйновчи шахматчилар республика биринчилиги учун ўзаро куч синашмоқдалар. Чемпионатда республикамизнинг турли областларидан келган 15 шахматчи иштирок этаяпти. Улар орасида 7 спорт мастери ва кўплаб мастерликка кандидатлар бор.

Чемпионатнинг биринчи кунида спорт мастери Г. Аъзамов, спорт мастери А. Мкртичян устидан, спорт мастери Е. Мухин мастерликка кандидат В. Аъзамов устидан, спорт мастери Л. Маслов спорт мастери Д. Қаюмов устидан ғалаба қозонди. Учрашувларнинг 2 таси дуранг натижа билан тугади. 2 та учрашув эса тугалланмай қолди. Чемпионат 24 мартгача давом этади.

Р. ЕВҚОЧЕВ,
республика шахмат-шашка клуби директори.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ШИМОЛЛИК ЙЎЛБАРСЛАР

СТОКГОЛЬМ. Қиши узоққа чўзиладиган шимолий мамлакат — Швеция... йўлбарслар экспорт қилмоқда. Ҳар йили ўрта ҳисобда 20 та йўлбарс, 15 та арслон, шунингдек, жирафа, зебра, айиқ ва ҳатто филлар Швеция қўриқхоналари ва ҳайвонот боғларидан бошқа мамлакатларга олиб кетилмоқда. Зоологлар бу «экспорт»ни 60-йиллардаёқ бенгалиялик йўлбарсларидан бошлашганди. Ҳайвонлар Колморден қўриқхонасида табиий шароитларда жойлаштирилди ва улар шимолий иқлим шароитларига тез кўникиб, тузуккина кўпая бошлади. Битта мода йўлбарсдан бирданига 3—5 та йўлбарс туғилган ҳоллар ҳам бўлди.

Швециядан ҳайвон харид қилмоқчи бўлганлар шу қадар кўпайиб кетдики, қўриқхона ва ҳайвонат боғи маъмурияти уларга навбат рўйҳати тузишга мажбур бўлди.

ОМОН ҚОЛДИРДИ

ТОКИО. Нефть танқислиги туфайли... 400 га яқин япон омон қолди. Бош полиция бошқармасининг маълумотларига кўра, Японияда автомобиль фалокатлари айниқса кўпаядиган янги йилнинг биринчи ҳафтаси мобайнида йўлларда ҳалок бўлганлар 194 киши ёки бултурги йилнинг шу вақтдагига нисбатан 107 киши кам ҳалок бўлди. Полиция бошқармаси нефть танқислиги бахтсизлик ҳодисалари қисқаришининг асосий сабабчисидир деб ҳисоблайди. Нефть танқислиги натижасида йўлларда автомобиль қатнови камайди, машиналарнинг ҳаракат тезлиги чекланди.

НОЁБ ҲОДИСА

ОСЛО. Норвегияда медицина тарихида ноёб бир ҳодиса рўй берди. Беш яшар бола сувга чўкди. Лиллестрем шаҳарлик Вегард Слеттеҳуен ўйин билан алаҳсиб дарё музи устига ўтиб кетди. Бирданига оёғи тагидаги ях ёрилиб, бола сувга чўкди.

Воқеа содир бўлган жойга орадан 40 минут кейингина етиб келган аквалангистлар дарёдан боланинг жасадини олиб чиқишди. Унинг юраги уришдан тўхтаганди. Яна орадан 20 минут ўтгач врачлар бирон нарса бўлишига қарийб ишонмасада, болага сунъий нафас олдириб, юрагини уқалашга бошлашди. Буни қарангки, шундан сўнг болада ҳаёт аломатлари пайдо бўлди.

Вегард икки кун беҳуш ётди, сўнгра кўзини очиб: «кўзойнагим қани?» деб сўради. Қарийб бир соат давом этган клиник ўлим унинг бош мия фаолиятини издан чиқармабди. Акершюс марказий касалхонасининг бош врачи Бьерн Линд мана шу ҳодисани «Дагбладет» газетасида шарҳлаб, бола организми температураси 3 градусдан ошмайдиган сувда бирданига ортиқча совуши натижасида омон қолди, деган фикрни айтди.

Реклама ва эълонлар

ТВ

8 МАРТ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — **Совғаларим онамга** (телефильм). 10.30 — **Онамларнинг байрами** (болалар боғчасидан репортаж). 11.00—МОСКВА. 18.40—ТОШКЕНТ. 18.45 — Концерт. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — **Санъатга бағишланган умр** (СССР халқ артисткаси Мукаррама Турғунбоева ҳақида ҳужжатли фильм). 20.20—Ахборот. 20.40 — **«Ёрқин ҳаёт»**. 22.00 — «Вақт». 22.30 —Концерт. 23.30 — МОСКВА. Спорт программаси. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.40 — МОСКВА. **Останкинода байрам оқшоми.** 20.35 — Мультфильмлар. 21.00 — **Телеминиатюралар.** 22.00 — Ҳужжатли фильмлар (Тошкент). 22.30 — Эркаклар, сизлар учун. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 Тошкент янгиликлари. 19.15 — **Фақат аёллар учун** (фильм-концерт). 20.35 — Мультфильм. 20.45 — **Аёллар** (бадиий фильм).

9 МАРТ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.20 — **Экран хандаси.** 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 —Бор экан-да, йўқ экан. 11.40 — Спорт кўрсатуви. 13.10 — Мультфильм. 13.30 — Ота-оналар, сизлар учун! 14.00 — Концерт. 14.45 — «Здоровье». 15.15 — **Тўй** (бадиий фильм). 16.25 — «Изланиш». 17.00 — ТОШКЕНТ. 17.05—Мультфильм. 17.45 — «Ахборот». 18.00 — **Оламга саёҳат.** 19.00 — Мушоира этади давом. 19.40—Партком ва социалистик мусобақа. 20.00— Ўн минут музика. 20.10 — «Ахборот». 20.30 — Музикали лавҳа. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун кўрсатув. 22.50 — **Плюшчихадаги уч терак** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.00 — МОСКВА. 18.30 — **Ҳайвонот оламида.** 19.30 — СССР Алоқа йўллари министри Б. П. Бешчев саволларингизга жавоб беради. 20.00 — Телеспектакль. 22.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади (Тошкент). 22.30 — Кино-концерт. 23.00 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 17.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ КАТТА ТЕАТРИДА — 8|III да **Оққуш кўли** (кундузи), **Травиата** (кечқурун). 9|III да **Князь Игорь**, 10|III да **Евгений Онегин** (кундузи), **Спартак** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8|III да **Парвона** (кундузи), **Аяжонларим,** (кечқурун). 9|III да **Парвоз**, 10/III да **Комиссия** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8|III да **Ужарлар** (кундузи соат 12 ва кеч 7 яримда). 9|III да **Хонума хоним**, 10|III да **Ҳижрон**, 11|III да **Тошболта ошиқ**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Қозоқ Давлат цирки артистларининг гастроллари** (12.00, 15.00, 19.30).

КИНО

Мен севган ва унутмаган кишилар — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Тўртинчи куёв — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Эртага кеч бўлади... — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Ҳеч севганмисиз?.. — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Наташахоним — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Трембита — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Тинч океанда ҳам... — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Комиссар Берлахнинг сўнгги иши — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Севги анатомияси — БИЛИМЛАР УЙИ (13.00, 15.00, 17.00).

9, 10 мартда

Мен севган ва унутмаган кишилар — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кечқурун).

Эҳтиром ташрифи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (14.00, 20.00).

Эртага кеч бўлади... — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Ҳеч севганмисиз?.. — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Тинч океанда ҳам... — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Комиссар Берлахнинг сўнгги иши (тоқ соатларда), **Тўртинчи куёв** (жуфт соатларда): — ДРУЖБА».

Севги анатомияси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари — В35885, В37916. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В37045, хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

А—2449. Индекс 64634. Р. 03293.